UNIVERSITATEA DE ARTĂ ȘI DESIGN DIN CLUJ-NAPOCA

Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic

GHID PENTRU ELABORAREA LUCRĂRII METODICO-ȘTIINȚIFICE ÎN VEDEREA ACORDĂRII GRADULUI DIDACTIC I

În *Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar* (Anexa la OM nr. 5561 din 7.10.2011) la Art. 35 pct. (1) se precizează: "Elaborarea lucrării metodico-științifice în domeniul specializării deținute sau într-un domeniu conex este o probă menită să pună în evidență capacitatea candidatului de evaluare și valorificare a experienței didactice acumulate și de utilizare adecvată a metodologiei cercetării ştiinţifice și pedagogice".

Pentru a veni în sprijinul profesorilor care doresc să obțină gradul didactic I, propunem un ghid de elaborare a lucrării metodico-științifice. De asemenea, prezentul ghid dorește să ofere conducătorilor științifici (1) un instrument de îndrumare unitară și sistematică a candidaților admiși la colocviul de admitere și (2) un cadru unitar de evaluare a lucrărilor metodico-ştiinţifice.

Obiectivul lucrării metodico-științifice

Lucrarea metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I are drept obiectiv esențial punerea în evidență a capacității profesorului de a elabora și prezenta în mod independent o lucrare academică cu semnificație științifică, pe baza metodelor specifice psihopedagogiei și didacticii specialității (metodicii).

Lucrarea metodico-științifică trebuie să prezinte contribuții ale candidatului la perfecționarea activității instructiv-educative, cercetări personale privind procesul instructiv-educativ, aplicarea creativă a unor idei pedagogice la condițiile concrete în care își desfășoară activitatea, experimentarea unor noi tehnici de lucru cu elevii, extinderea unor experiențe care au condus la rezultate calitativ superioare în procesul formării elevilor etc.

Tipuri de cercetare pedagogică

Lucrarea metodico - științifică poate fi elaborată pe următoarele criterii:

Cercetare fundamentală (teoretică)

• *Cerințe .fundamentale:* relevanța temei (de preferat teme de actualitate majoră în educație), amplitudinea bibliografică (acces la referințe majore, consistente), capacitate de raportare critică la sursele teoretice și de promovare a unei viziuni proprii asupra temei tratate, susținerea unui punct de vedere sau deschiderea unei direcții de dezbatere semnificative în raport cu tema abordată.

• *Sugestii tematice:* raportul dintre ereditate și mediu în formarea individului; formarea gândirii interdisciplinare/ transdisciplinare; dezvoltarea gândirii critice/ creative/ reflexive în procesul de învățământ etc.

Cercetare aplicativă (orientată/aplicativă propriu-zisă/operațională)

• *Cerințe fundamentale:* tema relevantă sub aspectul finalității practice, analiza critică a soluțiilor existente, metoda de cercetare consistentă, relevantă și semnificativă sub aspectul potențialului de a identifica soluții aplicative, operaționalizare adecvată a constructelor științifice, metode viabile de măsurare și analiză a datelor cercetării, controlul erorilor, analiza critică a soluției aplicative propuse pe baza cercetării. Cercetarea-acțiune (operațională) valorifică metoda științifică mai liber, mai relaxat, focalizându-se pe o problemă specifică (analizată în condiții specifice).

• *Sugestii tematice:* eficientizarea metodologiei didactice (investigarea metodelor de predare - înlocuirea unei metode tradiționale cu o metodă modernă; investigarea strategiilor de învățare - adoptarea unei strategii integrate de învățare, bazate pe valorificarea și combinarea mai multor stiluri de învățare; proiectarea, experimentarea și realizarea de mijloace de învățământ; diversificarea modalităților de evaluare a elevilor; variante de organizare a practicii elevilor/ studenților; investigarea atitudinilor și valorilor (încurajarea elevilor pentru dezvoltarea unor atitudini pozitive, favorabile învățării prin cooperare); cercetarea formării continue a profesorilor; managementul și controlul activităților educaţionale etc.

Cercetări de meta-analiză

• *Cerințe fundamentale:* includerea unui număr ridicat de studii publicate pe tema respectivă, criterii adecvate de includere-excludere în studiu, procedura adecvată de analiză, finalizarea analizei prin concluzii relevante, care depășesc simpla adiționare a concluziilor unor cercetări diferite.

• *Sugestii tematice:* stil de învățare/de predare; stil rezolutiv; învățare prin cooperare; comunicarea didactică; competența didactică; disciplina școlară etc.

Cercetare calitativă

• *Cerințe fundamentale:* tema să fie abordabilă numai prin metode calitative, definirea clară a temei, definirea riguroasă a metodei și aplicarea ei sistematică, să conțină datele necesare unei eventuale replicări a studiului, concluzii concordante cu datele recoltate.

• *Sugestii tematice:* evaluarea curriculumului școlar; atitudinea elevului față de evaluarea didactică; învățarea bazată pe probleme; învățarea bazată pe proiect; valențele formative ale portofoliului etc.

Cercetarea constatativă

• *Cerințe fundamentale:* descrierea amănunțită a unei situații, a activității instructiv-educative, a factorilor specifici și implicațiilor acestora într-un anumit proces.

• *Sugestii tematice:* elaborarea, realizarea și evaluarea unui opțional; instruirea problematizată; elaborarea unei monografii.

Cercetare ameliorativă

Cerințe fundamentale: verificarea eficienței unor inovații, ameliorări ale randamentului activității instructiv-educative, în diverse probleme pedagogice (plan și programe, metode de

predare-învățare și de evaluare a progresului școlar, manuale școlare și mijloace de învățământ, consiliere și orientare școlară și profesională etc.)

Nu există o ierarhie valorică a tipurilor tematice, oricare dintre ele permițând obținerea notei maxime, în condițiile respectării riguroase a condițiilor fundamentale precizate, dar și a celor de detaliu, descrise în ghidurile metodologice.

Rolul conducătorului științific

Lucrarea metodico-științifică este o lucrare personală a cărei responsabilitate revine candidatului, acesta având obligația de a ,,colabora cu profesorul conducător pe toată durata elaborării lucrării, potrivit unui program stabilit de comun acord. În caz contrar, conducătorul are dreptul să nu-și dea avizul scris pentru depunerea lucrării în termenul stabilit prin prezenta metodologie. Conducătorii științifici au obligația de a asigura candidaților coordonați consilierea metodico-științifică necesară în procesul elaborării lucrării și de a oferi acestora reperele pentru monitorizarea și autoevaluarea gradului în care lucrarea corespunde standardelor de calitate. Răspunderea pentru conținutul și calitatea lucrării metodico-științifice, precum și pentru respectarea normelor juridice și deontologice privind creația științifică și drepturile de autor revine candidatului și conducătorului științific." (Anexa la O.M. nr. 5561/7.10.2011, art. 35, cu modificările din 29.11.2016 prin OM nr. 5386, punctul 17, art.I).

Candidatul poate apela și la alte persoane (profesori, psihologi, consilieri etc.) în sprijinul realizării lucrării, iar contribuția acestora va fi menţionată în contextul lucrării.

Profesorul coordonator poate oferi sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei, cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau a selecției bibliografice; poate oferi răspunsuri la întrebările candidatului; poate face observații critice și recomandări corective. Profesorul coordonator poate impune anumite etape în realizarea lucrării sau unele momente de evaluare a progresului acesteia, dar nu poate impune idei sau soluții.

La finalizarea lucrării, profesorul coordonator analizează conținutul acesteia în baza unor criterii de evaluare prevăzute în Anexa 13 a *Metodologiei privind formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar,* aprobate de M.E.C.T.S. prin OM nr. 1 /7.10.2011, după care întocmește un referat de evaluare. Referatul de evaluare este un document indispensabil pentru acceptare și susținerea lucrării metodico-științifice.

Structura lucrării metodico-științifice

Aspectele menționate la acest capitol al ghidului sunt obligatorii. Măsura și modul în care acestea sunt respectate vor face obiectivul evaluării, atât din partea profesorului coordonator cât și al comisiei de acordare a gradului didactic I, urmând a se reflecta direct în notă.

Unele componente vor fi menționate ca opționale, ele putând lipsi, în funcție de preferința autorului sau de natura lucrării. În acest caz, ordinea celorlalte componente nu se va modifica.

Lucrarea metodico-științifică trebuie să cuprindă **aproximativ 2/3 din întreg parte aplicativă, experimentală, metodică și cel mult 1/3 fundamentare științifică**.

Structura lucrării metodico-științifice include o parte introductivă, lucrarea propriu-zisă și o parte finală.

Partea introductivă:

a) Pagina exterioară de titlu conține (vezi *Coperta lucrării metodico-științifice):*

• date despre instituția unde se susține lucrarea metodico – științifică

• nivelul de susținere a lucrării: obținerea gradului didactic I

• numele autorului, identic cu cel înscris în cartea de identitate (sub forma: ,,prenumele NUMELE") în partea dreapta a paginii și în partea stângă a paginii numele profesorului coordonator (cu titlul didactic și gradul științific)

• anul realizării lucrării metodico – științifice.

b) Pagina de dedicații și mulțumiri (opțional);

c) Cuprinsul

• pe primul nivel: introducerea, capitolele, lista de referințe bibliografice și anexele, numerotate cu cifre arabe (1, 2, 3 etc.);

• capitolele vor fi dezvoltate în cuprins pe două sau, opţional, pe trei niveluri, marcate cu 1.1, 1.2, 1.3, 2.1... ș.a.m.d.;

• toate intrările din cuprins vor avea menționată paginația corespunzătoare din text.

• lista tabelelor (opțional);

• lista figurilor, graficelor, diagramelor și schemelor (opțional);

• lista abrevierilor (opțional).

Textul lucrării

Textul lucrării va fi compus din introducere, capitole și concluzii.

a) Introducere

În introducere se va face o prezentare succintă a motivației alegerii temei, a importanței acesteia în domeniul psihopedagogic, a obiectivelor lucrării, eventual, a celor mai semnificative probleme sau dificultăți care au trebuit depășite în realizarea ei. Introducerea va avea, de regulă, două sau trei pagini.

b) Capitolele lucrării

În principiu, lucrările care se bazează pe cercetări vor avea următoarele capitole, numerotate cu cifre arabe:

Capitolul 1. Cadrul teoretic

Capitolul teoretic cuprinde o trecere în revistă a literaturii de specialitate dedicate temei studiate. Se va urmări o prezentare în egală măsură completă, dar și sintetică, acordându-se importanță surselor celor mai relevante, pe de o parte și celor mai recente, pe de altă parte. Se recomandă utilizarea unui criteriu explicit de ordonare a prezentării, care poate fi de natură tematică sau temporală. Se va acorda atenție aspectelor controversate, în raport cu care candidatul poate manifesta o evaluare critică.

Selecţia și analiza surselor teoretice se va face în așa fel încât să susțină procesul de elaborare a ipotezelor care vor sta la baza propriei cercetări. Este importantă demonstrarea din

partea candidatului a capacității de a integra diverse contribuții teoretice în unități tematice cu privire la subiectul studiat și de a se raporta critic, independent, la acestea.

Atenție:

- referințe bibliografice sumare, inconsistente;
- atitudine „pasivă", expozitivă și necritică asupra literaturii de specialitate;
- prezentare nesistematică, lipsită de coerență și fără scoaterea în evidență a aspectelor care susțin formularea ipotezelor cercetării.

Această parte acoperă aproximativ 1/3 din conținutul lucrării!

Capitolul 2. Obiectivele și metodologia cercetării

Sub aspect metodologic, lucrarea trebuie să respecte structura unei abordări științifice, așa cum a fost ea prezentată în cadrul disciplinelor studiate. Precizările de mai jos se referă la lucrările ale căror teme presupun efectuarea unor cercetări. Generic, această structură este următoarea:

a. Formularea explicită, coerentă a obiectivelor sau întrebărilor cercetării.

Atenție:

- absența unor obiective clare sau a unor întrebări explicite, cărora cercetarea trebuie să le găsească un răspuns.

b. Formularea explicită a ipotezei/lor cercetării.

Atenție:

- ipoteze improprii, care nu au legătură cu obiectivele sau întrebările cercetării;
- ipoteze care nu fac referire la variabile măsurabile, care să poată fi testate statistic;
- ipoteze care sugerează relația cauzală între variabile *(„determină", „influențează"* etc.), atunci când acestea nu sunt măsurate în context experimental;
- ipoteze prea complexe, care fac referire la mai mult de două variabile, în timp ce procedura de testare statistică include numai două variabile;
- formularea ipotezelor nule, alături de ipotezele statistice, ceea ce încarcă în mod inutil textul;
- ipoteze cărora nu le corespunde o testare statistică adecvată;
- enunțarea unor ipoteze care nu preced, ci urmează unei proceduri de testare statistică.

c. Prezentarea modelului cercetării. Aceasta presupune descrierea variabilelor cercetării; descrierea eșantionului (mod de constituire, criterii de includere sau de excludere, mărime, populație de referință).

Atenție:

- omiterea prezentării variabilelor;
- prezentare confuză a variabilelor, fără identificarea explicită a variabilelor dependente și a celor independente;
- omiterea prezentării modului de constituire a eșantionului.

d. Descrierea metodelor de investigație. Instrumentele utilizate în recoltarea datelor vor fi descrise în mod adecvat. Dacă este vorba de teste „clasice", bine cunoscute, se va face referire la referințele care le susțin din punct de vedere teoretic și practic-aplicativ. Dacă este vorba de instrumente realizate de autorul lucrării, se va dedica un spațiu corespunzător descrierii procesului de construcție și testare a calităților psihometrice ale acestuia (analiza de itemi, consistența internă, validitate de construct).

Atenție:

• utilizarea unor instrumente de investigare ale căror caracteristici psihometrice nu sunt cunoscute;

• omiterea analizei caracteristicilor psihometrice ale instrumentelor create de autorul lucrării.

e. Descrierea procedurilor de recoltare a datelor.

Rezultatele unei cercetări sunt puternic influențate nu doar de caracteristicile instrumentelor utilizate, ci și de modul în care se desfășoară aplicarea lor. O prezentare succintă a procedurii de investigare (modul de relaționare cu subiecții, aspecte de organizare a investigației etc.), are darul de a întări încrederea în calitatea datelor recoltate.

Atenție:

• ignorarea importanței și implicit, a prezentării aspectelor procedurale.

Capitolul 3. Rezultatele cercetării

Capitolul dedicat prezentării rezultatelor valorifică în mod sistematic, clar și inteligibil datele obținute, în sprijinul testării ipotezelor cercetării. Din acest punct de vedere, se vor avea în vedere:

a. Prezentarea și analiza datelor. Datele statistice vor fi supuse unei analize pe două niveluri: analiza statistică descriptivă (prin indicatori adecvați scalei de măsurare a variabilelor) și testarea ipotezelor (prin proceduri adecvate fiecărei ipoteze, naturii și caracteristicilor variabilelor). În principiu, rezultatele trebuie să acopere cerințele modelului cercetării și să vizeze în mod direct și explicit ipotezele acesteia. Tabelele și figurile vor fi incluse în acest capitol numai în măsura în care sunt cu adevărat justificate.

Atenție:

• abuzul de grafice;

• grafice sau tabele incluse la anexe, ceea ce face dificilă înțelegerea lucrării;

• tabele excesiv încărcate cu cifre, care fac dificilă înțelegerea acestora;

• abuzul de statistică, prin utilizarea unor prelucrări nejustificate sau prin testarea aceleiași ipoteze cu mai multe teste statistice;

• teste statistice inadecvate ipotezei sau naturii relației dintre variabile;

• plasarea rezultatelor la testele statistice în secțiunea Anexe (rezultatele se introduc în text, acolo unde se și discută semnificația lor psihopedagogică);

• prezentarea incorectă a rezultatelor la testele statistice, de ex., se scrie numai valoarea unui parametru fără valoarea testului (se vor respecta recomandările specifice pentru prezentarea rezultatelor fiecărui test statistic în parte, așa cum sunt prezentate în cursul de specialitate);

• exces de zecimale (în mod obișnuit, două zecimale sunt suficiente pentru majoritatea indicatorilor statistici);

• exces de valori numerice, prin preluarea nejustificată a tuturor datelor afișate de programele statistice, deși cele mai multe nu prezintă un interes direct și nici nu sunt înțelese de candidat;

• absența unor etichetări adecvate a valorilor, fapt care face dificilă înțelegerea rezultatelor; adesea, datele sunt preluate împreună cu texte în limba engleză, emise de programele de prelucrare;

b. Interpretarea psihopedagogică a rezultatelor, care înseamnă ,,traducerea" rezultatelor statistice în concluzii cu semnificație psihopedagogică. Se vor sublinia relațiile dintre rezultatele proprii și cele raportate în literatura de specialitate.

Atenție:

• prezentarea doar a rezultatelor numerice și a semnificației statistice, fără a se discuta sensul psihopedagogic al acestora;

• prejudecata după care neconfirmarea unei ipoteze de cercetare, prin admiterea ipotezei nule reprezintă un punct negativ al lucrării (în realitate, dacă modelul de cercetare a fost bine realizat și corect aplicat, o infirmare statistică a ipotezei poate fi foarte semnificativă din punct de vedere psihopedagogic, iar autorul trebuie să fie pregătit pentru a surprinde sensul acestui rezultat).

c. Concluzii

Concluziile cuprind o reluare sumară a obiectivelor și motivației cercetării, urmate de sinteza rezultatelor obținute și a semnificației acestora în contextul literaturii dedicate temei analizate.

Se pot face aprecieri cu privire la dificultăți întâmpinate pe parcursul cercetării, eventualele puncte slabe ale acesteia, care vor trebui evitate în viitor, precum și deschideri către alte direcții de cercetare legate de subiectul respectiv.

Concluziile trebuie să conțină un paragraf distinct dedicat ,,contribuției personale", în care vor fi menționate cele mai relevante aspecte care au constituit contribuția individuală la realizarea temei. Daca este cazul, se va include și un paragraf în care se vor menționa ,,contribuții originale", acele aspecte care reprezintă o noutate în raport cu tema studiată.

Observații:

• Precizările de mai sus se referă la tezele cu subiect de cercetare care sunt, de regulă, cele mai frecvente.

• În funcție de natura temei tratate, capitolele pot fi mai multe sau mai puține.

• Titlul capitolelor poate fi formulat liber de autor, dar acesta va reflecta conținutul menționat anterior.

Această parte acoperă aproximativ 2/3 din conținutul lucrării!

Partea finală

În partea finală a lucrării vor fi puse, în ordine, bibliografia și anexele.

a) Bibliografia

Lista referințelor bibliografice ilustrează volumul și calitatea documentării teoretice a autorului și este una dintre componentele importante ale lucrării. Ea este, de asemenea, expresia atitudinii etice în raport cu sursele de informare utilizate.

Crearea unei liste de referințe se supune câtorva reguli de bază:

• citarea tuturor surselor, indiferent de natura lor primară (surse scrise de orice natură, surse electronice sau internet etc.);

• toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista de referințe;

• toți autorii din lista de referințe trebuie să fie citați în text;

• utilizarea unui format standard de citare, unic pe tot parcursul lucrării.

Mediul academic și publicistic promovează reguli foarte stricte în ceea ce privește formatul de citare a surselor. Nu există un standard universal, dar unul dintre cele mai răspândite, nu doar în mediul psihopedagogic, este cel promovat de APA (American Psychological Association).

Câteva reguli și generale ale formatului de citare:

• în text, citarea se face prin numele autorului urmat de anul publicării lucrării: „text ... (nume de familie, anul)", „nume de familie (anul) nota că ..." sau „în anul ... , nume de familie, spunea că ...".;

• se utilizează un singur stil de citare pe tot parcursul lucrării;

• preluarea identică a unui fraze va fi citată cu indicarea paginii din sursa utilizată: „text citat" (Ionescu, 2004, p. 125);

• în cazul în care sunt mai mult de trei autori, în text se va trece numai numele primului, urmat de expresia *et al.* (în lista de referințe se vor scrie numele tuturor);

• la citarea indirectă, se va scrie numele autorului și anul publicării, urmate de expresia *cit in.,* după care se pune sursa directa: „ ... text ... Popescu (2003), cit in. Ionescu (2004)";

• citările multiple din paranteză sunt așezate în ordine alfabetică și separate prin ";" urmat de un spațiu, ca în exemplul următor: "text ... (Alexandrescu, 1970; Miclea, 1968; Zamfirescu, 1980);

• în text nu se utilizează decât numele autorilor;

• în lista de referințe prenumele autorilor poate fi limitat la inițiale;

• titlul revistei, al cărții din care este citat un articol sau o secțiune, titlul comunicării ştiinţifice la un congres se vor scrie cu *litere italic;*

• la citarea unui articol de revistă sau secțiune de volum, în lista de referințe se vor trece și paginile (sau, cel puțin, pagina de început);

• pentru sursele preluate de pe internet, se vor nota adresa și data la care au fost accesate;

• lista de referințe va fi ordonată alfabetic, cu indentarea liniei a doua și a celor următoare (daca există), conform modelelor de mai jos;

Exemplificări:

1. Munteanu, D., Petre, A. (2007). *Contabilitate financiară,* Editura Mirton, Timișoara.

2. Ahrons, C. R., Rodgers, R. H. (1987). *Divorced families: a multidisciplinary developmental view*. New York: W.W. Norton.

3. Banderet, L.E. (1991). Effects of High Terrestrial Altitude on Military Permormance. În R. Gal, A.D. Mangelsdorf (Ed.), *Handbook of Military Psychology*: John Wiley&Sons Ltd.

4. Sacco, G. (2002). *Errors, mistakes, cultures.* Comunicare la 25th EAAP Conference Warsaw.

5. Wilde, G. J. S. (1994). *Target Risk,*
http:\\pavlov.psyc.queensu.ca\target\index.html, accesat la 25.05.2000

b) Anexe (dacă este cazul)

În anexe se introduc informații care nu sunt imediat necesare în textul lucrării pentru ca aceasta să fie înțeleasă sau care, dacă ar fi fost introduse în text, ar fi îndepărtat cititorul de la cursivitatea ideilor. Aici se pot pune chestionarele utilizate (dacă sunt realizate de autor și dacă dorește acest lucru), ilustrații sau tabele suplimentare, diverse prelucrări statistice, dacă sunt utile celor interesați de analize suplimentare, precum și orice materiale sunt considerate relevante pentru temă.

Se va avea în vedere ca numărul de pagini al anexelor să nu fie excesiv.

Exigențe de editare

Lucrarea va fi editată pe computer și tipărită la imprimantă, într-o formă care trebuie să respecte următorul set de criterii:

• formatul de pagină: A4, scrisă numai pe o față;

• margini: sus/jos=2.5 cm, stanga=3.5 cm, dreapta=2,5 cm;

• tipul fontului: Times New Roman, cu diacritice românești;

• mărimea fontului: 12;

• spațiere: 1,5 linie;

• numerotare pagini: jos, la mijlocul paginii;

• titlurile capitolelor, cu majuscule și pe pagină nouă;

• titlurile subcapitolelor sau subpunctelor, în continuarea textului, la două linii distanță, cu litere bold;

• forma de prezentare: legată cu arc sau copertată;

• număr de copii: două, unul la secretariat, al doilea la profesorul coordonator.

Nu este impusă o mărime standard a lucrării.

Orientativ, aceasta poate avea între 100 și 150 de pagini. Numărul de pagini în sine, nu reprezintă un criteriu de acordare a notei.

Recomandări ortografice și stilistice

• înainte de , . ! ? : ; , precum și între paranteze și cuvinte nu se lasă spațiu liber;

• înainte de etc. nu se pune virgulă;

• lucrarea va fi scrisă în stil impersonal, obiectiv (nu se va utiliza persoana I);

• se va folosi un limbaj simplu și clar;

• informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, logică și coerentă;

• se va acorda atenție eliminării greșelilor gramaticale și de editare.

Exigențe etice

Elaborarea lucrării metodico-științifice trebuie să respecte standardele privind etica în cercetarea științifică, stipulate prin Codul General de Etică în Cercetarea Științifică, elaborat în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.

Principiile fundamentale ale cercetării științifice (Resnik, D., 2005):

• onestitatea științifică: să nu comiți frauda în știință (a fabrica, a distruge, a reprezenta greșit, a falsifica date etc.);

• atenția: încearcă să eviți erorile care apar din neglijență, pe toate planurile cercetării ştiinţifice;

• libertatea intelectuală: oamenilor de știință ar trebui sa li se permită urmărirea unor idei noi și critica celor vechi. Ei ar trebui sa fie liberi să cerceteze ceea ce li se pare interesant;

• deschiderea: să permiți altora să vadă rezultatele muncii (împărtăşirea de date, de rezultate, metode, teorii, echipament etc.) și să fii deschis în a primi critici;

• principiul încrederii: nu plagia munca altor oameni de ştiinţă și recunoaște contribuțiile altora, acolo unde este cazul;

• principiul responsabilității publice: fă cunoscute rezultatele cercetării în mass-media (e.g. cercetarea are importanță pentru crearea fericirii umane).

Lucrarea trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista de referințe. Contribuțiile de sprijin din partea altor persoane sau instituții vor fi menționate la „Mulțumiri".

Plagiatul reprezintă un act contrar conduitei academice și atrage o serie de sancțiuni. Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau cuvintelor unei alte persoane, fără menţionarea sursei. Reprezintă plagiat și preluarea fără citare a figurilor, tabelelor și schemelor.

Recomandări practice

Se recomandă ca tema să fie aleasă într-un domeniu al activității educaționale pentru care autorul are un interes real. Înainte de a fixa titlul lucrării, va fi consultată literatura de specialitate.

Se recomandă dezvoltarea unui proiect științific sau a unei lucrări de cercetare realizată pe parcursul studiilor universitare, abordate în cercetări anterioare prilejuite de licență sau, eventual, dizertație la master.

Nu este suficient ca o temă să fie atractivă sau interesantă, dacă ea nu rezonează cu interesele sau experiența profesională/ educațională a autorului sau dacă nu sunt evaluate corect resursele necesare și cele disponibile (metodologie utilizabilă, constituirea eșantionului etc.).

O temă confuz definită, lipsită de obiective și ipoteze clare, nu permite o abordare metodologică eficientă și devine foarte greu de finalizat.

În ceea ce privește stabilirea eșantionului de cercetare, specialiștii apreciază că eșantioanele de cercetare pot avea orice mărime, cu condiția aplicării testelor statistice adecvate. Totuși, deși eșantioanele mai mari de 30 de subiecți sunt considerate, din punct de vedere statistic, suficiente, rezultatele obținute pe un număr mic de subiecți sunt puțin stabile și generalizabile. Recomandările uzuale cu privire la volumul eșantioanelor de cercetare consideră: „insuficiente" eșantioanele mai mici de 100 de subiecți, „suficiente" eșantioanele cuprinse între 100 și 199 de subiecți și „bune" eșantioanele formate din 200 de subiecți sau mai mulți.

Se recomandă respectarea etapelor de cercetare pedagogică: pretestare, testarea propriu-zisă și post-testarea. Timpul disponibil este una dintre resursele cele mai presante. Multe greșeli și compromisuri derivă din limitările temporale. Pentru redactarea unei lucrări de calitate sunt necesare câteva luni de lucru intens. Aspectele pregătitoare (studiul bibliografiei, alegerea titlului, evaluarea resurselor necesare) ar trebui începute cu până la un an înainte de termenul de o predare, pentru a permite cel puțin 8 luni de experimentare efectivă la clasă a cercetării propriu-zise. Planificarea activităților ar trebui să lase un timp de cel puțin o lună pentru analiza datelor de cercetare și finalizarea lucrării. Lucrul la capitolele teoretice se poate desfăşura în paralel cu cercetarea.

Atunci când apar dificultăți se va apela imediat la profesorul coordonator.

Evaluare

Elaborarea lucrării metodico-științifice este rezultatul muncii individuale a candidatului, căruia ii revine întreaga responsabilitate pentru conținutul și forma acesteia. În realizarea ei, candidatul trebuie să respecte cerințele obligatorii menționate mai sus, să urmeze orientările și recomandările din prezentul ghid.

În mod generic, aspectul cel mai important care face obiectul evaluării lucrării pentru obținerea gradului didactic I este contribuția personală. Prin contribuție personală se înțelege volumul, complexitatea și calitatea activității individuale desfășurate pentru realizarea temei, sub toate aspectele care o compun. Profesorul-candidat trebuie să fie capabil să explice toate aspectele teoretice și practice care fac parte din lucrare. În caz contrar, se va aprecia că acestea nu reprezintă contribuția sa personală.

Originalitatea și noutatea sunt indicatori de valoare și vor fi apreciați ca atare, deoarece la acest nivel este valorizată competența didactică dobândită pe parcursul carierei. Competența didactică vizează atât cunoștințele teoretice (generale și de specialitate), abilitățile metodice (teoretice, operaționale și creative), precum și experiența de comunicare și relaționare cu elevii.

1. *Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar,* aprobat de M.E.C.T.S. prin OM nr. 1/ 7.10.2011, în anexa 13 sunt prezentate CRITERII DE ELABORARE ȘI EVALUARE a lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I. Pe baza acestor criterii coordonatorul științific va evalua lucrarea, care trebuie să primească cel puțin nota 9 (nouă) pentru a fi acceptată la. Candidații care nu au primit nota minimă se consideră respinși la examenul pentru gradul didactic I și nu pot susține probele următoare, respectiv inspecția specială și susținerea lucrării (Punctul 17, Articolul I din ORDINUL nr. 5386 din 30 septembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 967 din

29 noiembrie 2016, pentru modificarea și completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011.)

Nota la proba de susținere a lucrării metodico-științifice se calculează ca medie aritmetică a notelor, de la 1 la 10, acordate de fiecare dintre cei trei membri ai comisiei, ca număr întreg sau cuzecimale. Nota acordată nu poate fi contestată. Nota minimă de promovare a acestei probe este 9 (nouă). (Punctul 22, Articolul I din ORDINUL nr. 5386 din 30 septembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 967 din 29 noiembrie 2016, pentru modificarea și completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011.)

Criterii de elaborare și evaluare a lucrării metodico-științifice pentru gradul didactic I (Anexa 13 din OM Nr. 5561/07.10.2011)

I. Tema

- ✓ Importanța teoretică și practic-aplicativă a temei tratate
- ✓ Rigurozitatea și precizia delimitării problemei
- ✓ Abordarea unei probleme ridicate de practica școlară sau de cunoașterea unor fenomene pedagogice.

II. Documentarea științifică

- ✓ Oportunitatea bibliografiei și actualitatea în raport cu tema lucrării
- ✓ Prelucrarea informațiilor
- ✓ Citarea corectă a surselor bibliografice
- ✓ Consemnarea bibliografiei, conform normei metodologice.

III. Ipoteza de lucru

- ✓ Identificarea și formularea clară și corectă a ceea ce se urmărește a se demonstra în lucrare, în funcție de tipul cercetării (constatativă, experimentală, operațională etc.)

IV. Structura

- ✓ Concordanţa structurii cu tema tratată
- ✓ Delimitarea cadrului conceptual și a domeniului teoretic al temei
- ✓ Succesiunea logică a capitolelor și a subcapitolelor
- ✓ Caracterul unitar al lucrării și al fiecărui subcapitol
- ✓ Ponderea aspectelor practice
- ✓ Proporția părților lucrării.

V. Conținutul

- ✓ Fundamentarea teoretică (științifică, psihologică, pedagogică, sociologică, filosofică etc.) a problemei abordate - încadrarea temei în teoria pedagogică

✓ Corelarea organizării și a metodologiei cu specificul lucrării (bazată pe cercetări ameliorativ-experimentale, constatativ-ameliorative, operaționale, lucrări de sinteză, monografii etc.)

✓ Caracterul sistematic, cu obiective clare, al tratării temei

✓ Ordinea logică și cronologică a cercetării sau a tratării

✓ Reprezentativitatea colectivelor de experimentare și control

✓ Rigurozitatea și valoarea experimentelor și/sau observațiilor efectuate în scopul verificării ipotezelor

✓ Înregistrarea, măsurarea și prezentarea riguros științifică a datelor culese

✓ Prelucrarea și corelarea datelor

✓ Evaluarea și compararea rezultatelor inițiale și finale (pretest și posttest)

✓ Interpretarea corectă a rezultatelor

✓ Formularea clară a concluziei lucrării (confirmarea sau infirmarea ipotezei sau ipotezelor de lucru)

✓ Aplicabilitatea rezultatelor cercetării

✓ Contribuția personală a autorului lucrării, respectând regulile eticii în cercetare

✓ Legătura organică a concluziilor lucrării cu conținutul acesteia

✓ Oportunitatea propunerilor și perspectivelor formulate de către autor

✓ Claritatea probelor și a datelor prezentate în anexe

✓ Corelarea anexelor cu tratarea problemei.

VI. Forma

✓ Stilul și prezentarea

✓ Corectitudinea exprimării

✓ Aspectul estetic, sublinieri în text, ilustrații, tabele, grafice etc.

✓ Respectarea condițiilor de tehnoredactare date (TNR 12, A4, 1.5 interlinie și spațiere, setări pagina sus, jos, dreapta 2.5 cm, stânga 3 cm).

Criterii pentru aprecierea susținerii lucrării:

✓ Demonstrarea capacității de sinteză, a cunoașterii temeinice , aprofundate a temei tratate;

✓ Susținerea într-o manieră problematizată, nu descriptivă;

✓ Prezentarea și susținerea ideilor majore din punct de vedere teoretic;

✓ Sublinierea valorii practic-aplicative a demersului întreprins;

✓ Capacitatea de valorificare a conținutului lucrărilor bibliografice mai importante în argumentarea ideilor și a concluziilor;

✓ Capacitatea de argumentare a valorii lucrării (modul de abordare, relevarea unor aspecte, alcătuirea unor modele de lucru, ameliorarea practicii școlare);

✓ Utilizarea mijloacelor moderne pentru susținerea lucrării.

Referințe:

- Anexa la OM Nr. 5561/7.10.2011: *Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar;*

- ORDIN Nr. 5386 din 30 septembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 967 din 29 noiembrie 2016, pentru modificarea și completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011.
- Codul General de Etică în Cercetarea Științifică, elaborat în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică